

EGYHÁZI ÉLET - HÍREK

Egyházi Képviselő Tanács

Egyházi Képviselő Tanács április 11-én tartotta I. évnegyedi rendes ülését. Az ülésen megtárgyalásra kerültek az 1995. november 20 - 1996. április 10. között elnöki elintézett fontosabb adminisztratív és gazdasági ügyekről szóló jelentések, az Egyházi Főtanács leiratai és határozatai, az állandó bizottságok jegyzőkönyvei, a lelkészképzéssel kapcsolatos ügyek, a lelkésztovábbképző tanfolyam előkészítése, központi pénzügyi ellenőri állás és levéltárosi állás betöltése, az unitárius teológiai líceumok működéséről, a Nyugdíjpénztári ügyek, előterjesztés az IARF 1996. évi Kongresszusa tárgyában, beszámoló az egyházi nyomda létesítéséről, építés-javítási segélyek kifizetési sorrendje, zárszámadosok 1995. évről, valamint a Számvevőség jelentése.

Lelkészi értekezletek

A II. évnegyedi Lelkészi Értekezleteket június 4-13. között tartották meg. Az értekezleteken két előadás hangzott el és került megbeszélésre: Lőrinczi Károly, a Valláserkölcsi Nevelési Bizottság elnöke: Az iskolai valláserkölcsi nevelés, és Kovács István teológiai tanár: Az anyaggyűjtés szerepe és jelentősége a prédikációírás folyamatában. Az értekezleteket a következők szerint tartották: a kolozs-tordai egyházkörben június 4-5. napjain Lupényban, ahol istentiszteletet tartottak, amelyen a lelkészi szolgálatot Kriza János Kolozsvar 3. sz. egyházközségi lelkész végezte, a maros-küküllői egyházkörben június 10-én Marosvásárhelyen, a székelykeresztúri egyházkörben június 13-án Székelykeresztúron, a székelyudvarhelyi egyházkörben Abásfalván június 12-én, az istentiszteleten a lelkészi szolgálatot Zsigmond Kinga homoródszentpéteri lelkész végezte, a Háromszék-Felsőfehér egyházkörben június 11-én Baróton.

Lelkésznevelés

Teológiai hallgatóink nyári vizsgaidőszaka május 20 - június 20. között folyt. A teológiai évváró istentiszteleten június 23-án dr. Szabó Árpád dékán végzett lelkészi szolgálatot (Filippi 3,14), délután a Teológiai Intézetben tartották meg az évvárót.

Teológiai hallgatóink a húsvéti (április 7-9.) és a pünkösdli (május 26-28.) ünnepek alkalmával legációk szolgálatot végeztek egyházközségeinkben.

A Teológiai Intézetben június 24-29. napjain tartották meg a szakvizsgát, amelyet Gyerkes Zsuzsa és Kecskés Csaba V. éves hallgatók sikeresen tettek le.

Dávid Ferenc Egylet

A Dávid Ferenc Egylet április 21-i felolvasó ülésén Vallás és emberi jogok címen dr. Szabó Pál főgondnok tartott előadást, amelyet Béres Melinda és Nemes Márta hegedű-zongora száma és Koppándi Botond teológiai hallgató szavalata egészített ki.

A május 19-én tartott felolvasó ülésen dr. Erdő János püspök tartott előadást: A honfoglaló magyarság hitvilága címen. Zeneszámokkal szerepelt Monica Noveanu és Búzás Pál, szavalt Albert Júlia színművésznő.

A június 16-án tartott ülésen dr. Bodor András professzor előadása hangzott el: A kereszténység kezdetei Erdélyben címen; a zeneszámokat Márkos Albert, Botár Gerő, Olimpiu Moldovan és Török Béla (a Concordia vonósnégyes) adta elő, énekelt Georgescu Mária színművésznő, szavalt Katona Éva színművésznő.

Személyi változások

Bíró Mihály firtosmartonosi lelkész április 1-től választás alapján áthelyezést nyert az alsóhologfalvi egyházközségbe, rendes lelkészi minőségben.

Máté Ödön nyomáti lelkész április 1-től nyugalomba vonult. 1926. október 16-án született Kénosban. Középkolai tanulmányait a székelyudvarhelyi Római Katolikus Gimnáziumban végezte 1945-ben; 1945-1949 között az Unitárius Teológiai Akadémián és a Protestáns Teológiai Intézetben tanult, 1949-ben szerzett lelkészi oklevelet, 1949-ben két hónapot a székelyudvarhelyi egyházközségben segédlelkészi szolgálatot teljesített, 1949-1952 között korondi segédlelkész, 1956-1996-ban nyomáti egyházközségünk rendes lelkésze. Több mint négy és fél évtizedes szolgálatát egyházunk köszönettel veszi és nyugdíjas éveire Isten áldását kéri.

- Nagy Imre miniszterelnök születésének 100. évfordulója alkalmából szoboravatási ünnepséget rendezett a Határon Túli Magyarok Hivatala Budapesten, június 5-6. napjain. A rendezvény keretén belül június 5-én díszvacsorát tartottak az Iparművészeti Múzeumban, június 6-án ebédet adott Tabajdi Csaba és Lábod László államtitkár a Magyar Honvédség Művelődési Házában, ezt követte a szoboravatási ünnepség a Vértanúk terén. A miniszterelnök Nagy Imre... című kiállítás megnyitója a budapesti Történeti Múzeum Gótikus Lovagtermében volt, az ünnepséget Göncz Árpád köztársasági elnök ünnepi fogadása zárta a Magyar Nemzeti Galériában. Az ünnepségen dr. Erdő János püspök és Andrási György előadótanácsos képviselte egyházunkat.

- Natalie Gulbrandsen az IARF elnöke látogatást tett egyházunkban május 3-9. között. Május 3-án érkezett Kolozsvárra, 4-én meglátogatta a torockói, torockószentgyörgyi és enyedi egyházközségeket. Május 5-én részt vett a kolozsvári helvárosi istentiszteleten, délután találkozott a nőszövetséggel. Május 6-án Székelyudvarhelyen, Homoródszentmártonban, Homoródjánosfalván és Lókodon tett látogatást, 7-én Vargyas, Barót, Nagyajta, Bölön és Brassó következett, majd Kóhalom és Segesvár. Május 9-én utazott vissza Budapestre.

- A romániai holland nagykövethő protokollátogatást tett egyházunknál április 26-án. A nagykövethő dr. Erdő János püspök fogadta.

- Millecentenáriumi ünnepséget tartottak Ópusztaszeren június 13-15. között. Egyházunkat dr. Erdő János püspök, dr. Szabó Pál főgondnok, dr. Szabó Árpád főjegyző és Andrási György előadótanácsos képviselték. Ugyanebben az időben tartották a Magyarok Világszövetsége IV. találkozóját.

- Toronyavatási ünnepséget tartottak Bencédben június 23-án. Az ünnepségen dr. Erdő János püspök vett részt.

- A kolozsvári belvárosi templom javításának támogatására jótékony-sági hangversenyt tartottak június 23-án. A hangversenyen a Márkos Albert vezette Concordia kamarazenekar szerepelt.

- A kolozsvári Unitárius Kollégium millicentenáriumi ünnepséget tartott az egyház dísztermében június 10-én. Az ünnepélyen a kollégium diákjai szerepeltek.

- A kolozsvári és székelykeresztúri Unitárius Kollégiumokban június 14-én tartották az évzáró ünnepélyt. Kolozsváron Bálint B. Ferenc lelkész, Székelykeresztúron Báró József esperes tartott áhítatot.

- A Brassai Sámuel Líceumban június 15-én tartották a ballagást. Az ünnepélyt dr. Rezi Elek teológiai tanár imája nyitotta meg.

- A brassói egyházközség temploma fennállásának 60. évfordulóját ünnepelték június 15-16-án.

Halottaink

Rostás Dénesné született Taar Ilona, néhai Rostás Dénes teológiai tanár-lelkész özvegye, életének 83. évében, Kolozsváron, április 1-én elhunyt. Április 3-án temették a Házsongárdi temetőben. A temetésen a lelkészi szolgálatot dr. Szabó Árpád főjegyző végezte.

Szabó Dezső nyugalmazott lelkész életének 72. évében hosszú szenvedés után június 7-én elhunyt. 1925. április 30-án született Kolozsváron. Teológiai tanulmányait a Protestáns Teológiai Intézetben végezte 1950-ben, 1950-től a lupény-vulkáni, a nagyajtai egyházközségben végzett lelkészi szolgálatot 1959-ig. 1959-től 1965-ig, mint politikai elítélt börtönbüntetést szenvedett. 1965-től a komjászegi, majd a kolozsvári egyházközség lelkészeként szolgálta egyházunkat. Tevékenyen részt vett a Keresztény Magvető szerkesztésében. Az Egyházi Képviselő Tanács és az Egyházi Főtanács tagja volt. Hűségese szolgálataért egyházunk megbecsülését érdemelte ki. 1993-ban betegsége miatt kényszerült nyugalomba. Június 11-én temették a Házsongárdi temetőben. A temetésen a lelkészi szolgálatot Török Áron sepsiszentgyörgyi lelkész végezte. A kolozsvári egyházközség nevében Bálint B. Ferenc lelkész, a testvérfelekezetek nevében Kiss Béla evangélikus főjegyző-lelkész és dr. Czirják Árpád római katolikus kanonok-érseki helynök húcsúztatták. A sírnál Török Áron fejezte be a szertartást.

Özv. Máthé Sándorné Sántha Gizella tiszteletesasszony, Máthé Sándor volt székelykeresztúri lelkész özvegye, május 12-én 67 éves korában Székelykeresztúron elhunyt. Temetése május 14-én volt. A temetési szolgálatot Báró József esperes-lelkész végezte.

Özv. Csongvai Lajosné Kiss Ilona tiszteletesasszony, néhai Csongvai Lajos nyárádszentmártoni lelkészünk özvegye, néhai Csongvai Attila szentgericei lelkészünk édesanyja július 5-én, 83 éves korában elhunyt. Marosvásárhelyen temették el július 8-án. A temetési szolgálatot ifj. Kozma Albert gyakorló segédlelkész végezte.

Isten adjon csendes pihenést eltávozott testvéreinknek!

KÖNYVSZEMLE

Márton Áron emlékkönyv születésének 100. évfordulóján. Szerkesztette: dr. Marton József. Gloria kiadó Kolozsvár, 1996. 248 l. + 16 l. képmelléklet.

Ha van az erdélyi magyarságnak olyan vezéregyénisége, aki századunk közepének legzivatárosabb évtizedeiben mindig megtalálta a helyes utat, aki mindig példát mutatott, s akinek az emlékéhez a legkisebb szennyfolt sem tapadt, akkor az Márton Áron. Az erdélyi római katolikusok sorrendben hetvennegyedik, de ma, mikor szenttéavatási eljárása is megkezdődött, kimodhatjuk, hogy eddig legnagyobb főpásztora volt. Ma már azt is látjuk, nem csak a katolikusoké, egyedül. Példát, mércét mutatott helytállásból minden felekezetnek, s bár követői többen is akadtak, az ő alakja vált szimbólummá. Pályájának legalább három olyan momentuma van, mely minden erdélyi magyar számára örök útmutatás. Az 1940. őszi bécsi döntéskor székhelyén marad, Dél-Erdélyben, vállalja az elnyomottak lelki erősítését. 1944. május 18-án a kolozsvári Szent Mihály templomban mondott papszentelési beszédében elsőként bírálja a zsidóság akkoriban megkezdett deportálását, sőt levélben is tiltakozik a belügyminiszternél. Így válik Észak-Erdélyben nemkívánatos személyiséggé, s így őrzi meg tiszta lelkiismeretét. Az 1940-es évek végétől hátran szembeszáll a kommunista hatalom egyház- és magyarelles politikájával. A börtönt is inkább vállalja, de nem kér és nem alkuszik. Hat év fogságot, tíz év internálást áll ki, hogy megőrizze püspöksége autonómiáját. Mindháromszor kivételes erkölcsei nagysága nyilvánul meg.

Aki szavaival és tetteivel mindig az igaz ügyet szolgálta, az megérdemli, hogy neve iskola- és utcanévtáblákon szerepeljen, szobraival kései nemzedékeket figyelmeztessen, s hogy kötetek sora magyarázza a mának, mi is lehetett nagyságának a titka. Először Márton Áron két közeli munkatársa állított össze egyéniségét, de egész egyháza, hazarésze múltját is bemutató kötetet: Domokos Pál Péter (*Rendületlenül.* 1989.), P. Szőke János (*Márton Áron.* 1990). Mindkettő Budapesten jelent meg. Akkortájt mifelénk nem lehetett ilyen kötetek kiadására gondolni. Hiszen a megjelenést több évi szerkesztőmunka előzhette meg. Aztán elérkezett 1996, Márton Áron születésének centenáriuma, melyet az erdélyi katolikusok a püspök emlékévének nyilvánítottak, s február 12-én a kolozsvári Szent Mihály templomban – egykori püspökké szentelésének helyén – ünnepélyes szentmisével nyitottak meg. Erre az alkalomra készült el a legközvetlenebb erdélyi munkatársak írásait összegző *Márton Áron emlékkönyv.*

Az emlékkönyv sokarcú műfaj. Intézmények évfordulóira, élők és holtak kerek születésnapjaira szokták összeállítani. Nagy tudósok, professzorok sora hatvanadik-hetvenedik születési évfordulóján kapott olyan emlékköny-